

Halicienses et Camenecenses non uno et eodem tempore sed in duabus septimanis uni post alteros celebrantur, ne subditi nostri in actionibus suis periclitentur. Quod ad eorum et singulorum, quorum interest, notitiam deducimus et deduci volumus, harum serie^a litterarum quibus in testimonium sigillum nostrum est impressum. Datum Cracoviae in conventionem generali sabbato proximo ante dominicam Letare, anno quo supra [30 III 1527]. Relatio reverendissimi, ut supra¹.

VIII. DECRETUM UT TERMINI TERRESTRES DISTRICTUS TREBOVLIENSIS AD BUCZAC TRANSFERUNTUR ET IBI CELEBRENTUR

Significamus etc. Quia cum retulissent nobis in praesenti generali regni conventu nuntii terrae Podoliae oppidum Trebowla non est securum locum in quo termini terrestres districtus Trebowliensis celebrarentur quando quidem nec oppidum ipsum sit munitum, nec extat illic arx que tempore hostilis incursionis nobilitati ad terminos ipsos venire solite confugium et receptaculum preberet. Nos volentes securitati subditorum nostrorum prospicere, de consilio consiliariorum nostrorum statuimus et decrevimus, ut termini ipsi terrestres districtus Trebowliensis ad Buczac transferantur et ibi celebrentur, tamdiu quousque arx in Trebowla fuerit constructa. Quodquod ad universorum et singulorum quorum interest notitiam deducimus et deduci volumus per praesentes. Quibus in testimonium sigillum nostrum est impressum. Datum ut supra anno quo supra [30 III 1527]. Relatio Reverendissimi ut supra¹.

IX. LITTERAE RESTIUM

A. Litterae ad universam regni nobilitatem in vim primarum restium emissae et publicatae^a.

Sigismundus^b, Dei gratia rex Poloniae, magnus dux Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviaeque etc. dominus et heres. Universis et singulis palatinis, castellanis, capitaneis, dignitariis, officialibus, burgrabiis et nobilium communitatibus, advocatis et scultetis ceterisque subditis nostris terras regni nostri ubilibet incolentibus et praesertim terram N. et districtum C.^c de iure et consuetudine ad expeditionem bellicam obligatis, sincere nobis et fidelibus dilectis gratiam nostram regiam. Magnifici, generosi, nobiles, famati et providi, sincere et fideles dilecti! Significarunt nobis pro re vera ac certissima exploratores nostri, quod semper in excubiis habemus, Tartaros continuas hostes nostros, ingenti vi regnum et dominia nostra populari statuisset, iamque illos prope fines nostros degere et quamvis in conventu Cracoviensi praeterito decreta sunt praesidia, ad leviores tantum insultus hostium reprimendos quae in terris Russiae tenemus, tamen illa ad tantam potentiam propulsandam nequaquam sufficiunt et pro inde ne Respublica gravem iacturam, quam dominus Deus avertat, accipiat, aut in magnum aliquod discrimen incidat, vobis omnibus in commune et quilibet seorsim qui expeditionem bellicam generalem et servitium nobis et Reipublicae debetis in vim primarum restium notum facimus et mandamus, ut equos, arma, tela aliaque bona ad bellum necessaria parata et disposita, iuxta debitum et facultatem vestram habeatis, ut cum primarum aliis restium litteris a nobis^d admoniti fueritis, possitis citra ullam moram ad tuendam patriam et hostes propulsandos accurere sub poena amissionis bonorum omnium. Volumus tamen, ut interim iudicia publica terrestria et castrensia

^a *Odczyt niepewny.*

^a *W MK₁ tekst ten nosi tytuł: Primae litterae restium. W MK₂ tytuł jak w niniejszym tekście. W AT: Litterae primarum restium contra Tartaros.* ^b *W AT: Sigismundus etc.* ^c *MK₁ dodaje: eiusdem.* ^d *W MK₂ brak: a nobis.*

¹ *Piotra Tomickiego.*

¹ *Piotra Tomickiego.*

non intermittantur, ut contributiones in conventu generali decretae de quibus dicta praesidia servantur, edantur ac solvantur et taxatio bonorum ac fundorum iuxta constitutionem eiusdem conventus generalis non impediatur. Et ne quispiam de hoc mandato nostro aliquam ignorantiam praetendat, volumus et mandamus, ut unus ad alium sibi viciniorem praesentes litteras nostras cum illas perlegerit, transmittat. Ultimus vero easdem loci capitaneo repraesentet. Pro gratia nostra aliter facere non ausuri. Datum Cracoviae, feria secunda in vigilia Visitationis Sanctae Mariae Dominae Nostrae, anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo septimo [1 VII 1527], regni nostri anno vigesimo primo. Ad^e mandatum proprium regiae maiestatis¹.

B. Secundae litterae restium.

Sigismundus, Dei gratia rex Poloniae etc. Universis et singulis ^fpalatinis, castellanis, capitaneis, dignitariis, officialibus, burgrabiis et nobilium communitatibus, advocatis et scultetis ceterisque subditis nostris terras regni nostri ubilibet incolentibus et praesertim terram^g et districtum^h de iure et consuetudine gratiam nostram regiam. Magnifici, generosi, nobiles, famati et providi, sincere et fideles dilecti!^f Quemadmodum prioribus litteris nostris declaravimus vobis universis, Tartaros ingentibus copiis accinctos fuisse ad invadendum regnum et dominia nostra, ita nunc vos latere nolumus, exploratores nostros nobis certe significasse ipsos Tartaros magna vi et potentia procedere versus confinia regni nostri. Itaque ne hac illorum valida irruptione regnum in aliquod grave discrimen veniat, has litteras in vim secundarum restium emittendas duximus, quibus universis et singulis subditis nostris bellicam expeditionem debentibus mandamus, ut pro facultate quisque sua paratusⁱ sit cum omnibus rebus ad bellicam expeditionem necessariis, ut cum per alias, quae ultimae erunt restium litterae, necessitatem incumbentem declaraverimus, possit unusquisque sine omni mora ad tempus et locum designatum venire. Volumus tamen, ut interim iudicia publica terrestria et castrensia non intermittantur, ut contributiones in conventu generali decretae, de quibus milites in terris Russiae servantur, edantur ac solvantur et taxatio bonorum ac fundorum iuxta constitutionem eiusdem conventus generalis non impediatur. Et ne quisquam vestrum de hac praeparatione bellica et mandato nostro aliquam ignorantiam suam praetendat, volumus, ut unus ad alium sibi viciniorem praesentes litteras restium, cum illas perlegerit, transmittat, ultimus vero easdem loci capitaneo repraesentet, sub amissione bonorum omnium et gratia nostra. Datum Cracoviae feria quinta proxima ante festum sanctae Mariae Magdalenae, anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo septimo [18 VII 1527], regni nostri anno vigesimo primo.

^e *Formuły tej brak w MK₁.* ^{f,f} *W AT dalszy ciąg formuły zastąpiono przez: etc.* ^g *W MK₁ pozostawiono wolne miejsce.* ^h *W MK₁ pozostawiono wolne miejsce.* ⁱ *Wyraz w tekście MK₁ poprawiany.*

¹ *W MK₂, s. 74 następuje mandat królewski dla starostów z nakazem ogłoszenia wici, a po nim sam tytuł: Litterae secundarum restium emissae et publicatae. Tekstu brak.*